

POSTI- JA TELEHALLITUKSEN

KIERTOKIRJEKOKOELMA

1986

Nro 1

Nro 1

Kiertokirje

Pääjohtaja Pekka Tarjanteen uudenvuodentervehdys
posti- ja telailaitoksen henkilökunnalle

Hyvin menee kuitenkin . . . rallateltiin muinoisessa viisussa. Meillä postiteleläisillä on näin vuoden päätyttyä aihetta samanlaiseen rallatteluun ja iloiseen ilmeeseen. Jälleen on yksi työntäyteinen vuosi takanapäin. Vuoden tuloksessa ei meillä kellään ole häpäämistä. Töitä on paiskittu ja tuloksiakin saavutettu. Moni suuri asia tuntuu kääntyvän vähitellen oikeisiin uomiinsa. Määrätietoisien työn tulokset alkavat näkyä.

Posti- ja telailaitoksen omassa piirissä kehitystyötä on jatkettu ja lähtökohtia paranneltu yhä tehokkaammalle ja tarkoituksenmukaisemmalle toiminnalle. Tavoitteiden asettamista on harjoiteltu ja nälkää tavoitteiden saavuttamiseksi on kiusattu. Harjaantumista yhä suuremmalle vastuulle on valmennettu. Vaikkei ilmassa olekaan vielä suuren urheilujuhlan tuntua, vieno odotus on täyttänyt mieleemme uudesta ja paremmasta tulevaisuudesta.

Vauhdilla on mennyt eteenpäin myös liikelaitosuudistus, joka tähtää laitoksemme käytännön toiminnan kannalta entistä suurempaan niin toiminnalliseen kuin taloudelliseenkin itsenäisyyteen ja joustavuuteen. Kun se hetki aikanaan koittaa, meillä tulee itsellämme olla silloin tarvittava valmius. Tätä valmiutta me olemme tykönämme pyrkineet harjaannuttamaan ja uskon, että kun aikanaan tuo hetki koittaa, meillä jokaisella on kontissamme uudistuksen tarvitsemat eväät.

Viel' uusi päivä kaiken muuttaa voi . . .

Viime vuosina olemme tottuneet itse kukin joltiseenkin pessimismiin telelain uudistusta koskevien asioiden tullessa puheeksi. Vuodesta toiseen olemme saaneet odotella uutta telalakia. Sen tuloa on luvattu, vaadittu ja velvoitettu. Se on ollutkin tulossa ensi kuussa, ensi keväänä, ensi vuonna . . . ja koska kulloinkin. Mitään ei vain ole näkynyt. Epäselvyydet ovat saaneet muhia ja kehitys talloa paikallaan keisarillisen julistuksen hengessä. Telelain asemesta olemme tosin ehtineet saada televerolain ja epämääräisissä olosuhteissa on "suuren rahan" syleilyssä lehtolapsena ehtinyt syntyä Datatie -niminen pienokainen, jonka elatusmaksuja erityisesti kehitysaluciden väestö pelkää joutuvansa makselemaan.

Kerran jos toisenkin on joutunut kysymään, mitä ovat tarkoittaneet puheet keskinäisestä työnjaosta, reilun pelin hengestä ja yhteistyöhalusta. Silloin kun oma lehmä on ojassa, eivät näytä puheet enää muistuvan mieleen. Tilanne on saman kuin noiden monopolien kanssa: ne ovat aina pahasta, jos ei niitä ole itsellä. Uskoa tulevaisuuteen antavat kuitenkin liikenneministeriön omaksuma asiallinen linja, valtiovarainministeriön huoli valtion tulojen menetysvaarasta ja poliittisten päättäjien yleinen pyrkimys oikeudenmukaisuuteen ja tasapuolisuuteen.

Itse telelain osalta odotukselle paremmasta ajasta on toki nyt katetta enemmän kuin koskaan. Uskon vielä siihen, että alkavana vuonna päästään niin liikelaitosuudistusta koskevan lainsäädännön kuin telelainkin kimppuun. Se milloin lopullisia päätöksiä on odotettavissa on tietenkin kokonaan toinen tarina . . .

Postiasemille jakelu nro 1

Rakentaen, ei repien

Huolimatta siitä, että posti- ja telelaitos on esiintynyt julkisuuden valokeilassa kuluneen vuoden aikana asian jos toisenkin merkeissä, voidaan viime vuotta kutsua myös tasaiseksi rakennuksen kaudeksi. Postitoimissa kehitettiin toimintaa jälleen kiitettävällä tavalla. Postilähetysten kulkunopeus kasvoi yhä vain entisestään ja myös kulkunopeuden varmuus lisääntyi. Ja PakusViekköön kuinka voimallisesti postitoimi markkinoi tuotteitaan! Yhä useampi postilainen on selvästi sisäistänyt markkinoinnin merkityksen ja onhan postipuolella todellakin mitä tarjota asiakkaille: kuntapaketista äitiyspakkauksien jakeluineen ja lääkekaappeineen aina yksittäisen kansalaisen postitarpeiden tyydyttämiseen kirjein ja paketein.

Kun jokin vuosi sitten ennustajaekot kaavailivat postin kulkevan kohti hidasta poiskuihtumista, on postitoimi osoittanut vastauksena oman elinvoimaisuutensa uusina, perinteistä kehkeytyvinä palvelumuotoina. Ja heti uuden vuoden alkupuoliskolla on lisää tulossa tällä rintamalla avainsanana **LIKEPAKETTI**. Kuluttajina meidän on syytä panna merkille myös se, miten ratkaisevalla tavalla postilähetysten korvauskysymyksiä tarkistettiin aivan vuoden lopulla. Nyt postin asiakkaat saattavat saada korvauksen jopa postin viivästymisestä. Korvauskysymysten osalta uudet säännöksemme ovat lajissaan kehityksen kärjessä ja tulevat olemaan jatkossa esimerkkinä muille. Meidän postilaisten itsemme tehtävänä on huolehtia siitä, että posti kulkee jatkossa niin, ettei näitä uusia ennakoluulottomia säännöksiä jouduta käytäntöön liian usein soveltamaan!

Kauko hakuun

Jos postipuolella rakennettiin rauhassa, tehtiin samanlaista työtä runsain mitoin myös teletoimissa. Perinteisen puhelinliikenteen parissa verkon digitointi eteni tasaisen varmasti niin kauko- kuin paikallisverkossakin. Sama tahti on odotettavissa jatkossakin. Kaukoliikenteessä saavutettiin ulkomaan puhelujen osalta tietty virstanpylväs. Nyt meillä on tilaajavalintainen automaattinen puhelinyhteys käytännöllisesti katsoen kaikkialle koko maapallolla minne vain puhelinyhteyden ottamisen tarvetta on.

Kiistatta vuoden päätapahtumaksi teletoimen piirissä nousi valtakunnallisen kaukohaun käyttöönotto. Syksyllä jo huomattava osa maastamme oli palvelun piirissä ja alkavana vuonna päästään jo lähes kokonaispeittoon. Reippaasti on uuden palvelun markkinointi alkanut ja uusia tilaajia saadaan palvelun piiriin tasaista vauhtia. Kun kaukohaun käytöstä saadaan lisää kokemuksia uskon, että tahti vain kiihtyy.

Radiopalveluillamme on todellakin hyvä kysyntä. Käsivälitteinen ARP-verkkomme myytiin täyteen kutakuinkin sitä mukaa kuin verkkoa saatiin rakennettua. NMT-verkollamme on ollut sama kohtalo. Käytettävissä olevat radiotaajuudet alkavat olla täynnä. Kun lisää tarvitaan, on siirryttävä uusille jaksoluville. Uusi 900 MHz-verkko odottaakin jo tuloaan. Ja tämä kaikki siitä huolimatta, että aikaisemmat verkot toimivat edelleen täyttä päätä.

Vuoden aikana on kehitetty datapalvelujamme, on myyty ja asennettu teleteksejä ja telefakseja, on välitetty ohjelmia, rakennettu suuryhteisantennejä, otettu vastaan satelliittilähettyksiä jne.

Samaan aikaan ovat alkaneet näkyä myös päätelaitteiden liberalisoinnista aikanaan tehdyn päätöksen käytännön toimet telemyymälöineen ja markkinointitoimineen. Ja jatkoa seuraa...

Hiljaiset yhtiömiehet

En tässä yhteydessä malta olla erikseen painottamatta myös sitä, että näiden päätoimihaarojemme työ vaatii tuekseen paljon sellaisia työsuorituksia, joista normaalisti vaietaan tai joiden osuutta me harvemmin muistamme painottaa. Tuloksekas toiminta niin posti- kuin telepuolellakin tarvitsee tuekseen monia laitoksemme tukiyksiköitä ja tukitoimintoja. Ei pidä unohtaa, että kulunut vuosi on merkinnyt työntäyteistä aikaa niin autovarikoillamme, varastoisiamme, terveysasemillamme ja monessa, monessa yksikössämme aina somistamoa ja puutyöpajaamme myöten. Näissä kaikissa tehdään ensiarvoisen tärkeää ja välttämätöntä työtä, joka tähtää laitoksellemme uskotuista tehtävistä suoriutumiseen. On varmasti paikallaan kiittää hyvistä vuodesta myös näitä hiljaisia yhtiömiehiämme.

Tukiyksiköissä ja -toiminnoissa tehty työ on useinkin nimenomaan ammattilaisten työtä. Otanpa vain esimerkkinä laitoksemme Tietolinja-lehden. Lyhyessä ajassa lehti on saanut pysyvän ja tunnustetun jalansijan henkilökuntamme keskuudessa. Lehti on luettu ja kuten selvitykset ovat osoittaneet, siihen ollaan tyytyväisiä — minä muiden mukana.

Täysin tyydyttävä taloudellinen tulos

Taloudellista tulostamme viime vuodelta voidaan pitää täysin tyydyttävänä. Vuosi oli hyvä myös liikenteellisesti. Näiltä osin meillä on siis syytä alussa mainitsemaani iloiseen ilmeeseen. Postiliikenteen tariffit nousivat joulukuusta 1984 joulukuuhun 1985 yhteensä 5,6 %. Samaan aikaan teleliikenteen tariffit laskivat 6,2 %. Yhdessä nämä muutokset laskivat posti- ja telelaitoksen hoitaman tietoliikenteen tariffi-indeksiä 1 %:n tämän tarkasteluvälin aikana. Kokonaistulomme kasvoivat edellisestä vuodesta vajaa 10 % eli 6,1 mrd markkaan. Kustannusten nousu oli noin 8 %, josta hintatason nousua vajaan 6½ % ja käyttömenojen volyymin kasvua noin 1½ %. Koko laitoksemme tuottavuus nousi noin 5 prosenttia ja työn tuottavuus noin 6 prosenttia! Viimeksi mainitut luvut ovat kaksi prosenttiyksikköä edellistä vuotta suuremmat.

Liikenne lisääntyi ja ylijäämä kasvoi

Posti- ja telelaitoksen reaalitytulolla mitattu volyymin kasvu oli vuoden 1985 aikana ennakkoarvion perusteella 7 %. Jos vertauskohdaksi viime vuodelle otetaan vuosien 1974—1984 keskimääräinen tietoliikenteen kasvu, joka oli 6,4 % vuodessa, voidaan viime vuotta perustellusti pitää kohtuullisena kasvuvuotena. Liikenteen osalta kasvu postipuolella näyttää muodostuvan noin 2½ % ja telepuolella 11 prosentiksi.

Edellä olevat luvut pohjautuvat viime vuoden ennakkolukuihin. Tilinpäätöksestämme tehdyn ennakkoarvion osoittavat edelleen posti- ja telelaitoksen tuottaneen ylijäämää arviolta 800 miljoonaa markkaa. Tämä merkitsee 23 %:n korkoa käyttö- ja vaihto-omaisuuteemme sidotulle pääomalle. Postitoimi näyttää tuottavan viime vuoden tapaan jonkin verran ylijäämää eli noin 50—60 miljoonaa markkaa. Teletoinnissa ylijäämä muodostuneen noin 750 miljoonaksi markaksi.

Voimme siis syystä katsoa valtiovoimien laitoksellemme asettaman tulostavoitteen tulevan täytetyksi.

Miten jatkossa?

Laitoksen taloudelliset näkymät näyttävät jatkossakin hyviltä. Huolimatta siitä, että viime marraskuun alusta läänien välisiä kaukopuhelinliikennetariffejamme alennettiin viidellätoista prosentilla ja pohjoismaisessa puhelinliikenteessä otettiin käyttöön vuoden vaihteessa 25 %:n hiljaisen ajan liikenteen alennus, ovat mm. liikenteen jatkuvan kasvun seurauksena teletoinnin tulokertymät myös jatkossa vakaat. Estettä ehdottamamme kaukopuhelinmaksujen vuosittaiselle runsaan 10 %:n realitason alentamiselle ei näytä olevan. Samanaikaisesti muiden telepalvelujen tuotto alkaa vaikuttaa yhä voimakkaammin. Näiltä osin ei siis ole syytä huoleen.

Postitoimissa tasaisen kasvun suunta näyttää myös jatkuvan, eikä esteitä ylijäämäisille taloudellisille vuosituloksille jatkossakaan näytä olevan. Taloussektorimme näyttää siis jatkossakin olevan järjestyksessään.

Muistetaanpa ihminen!

Alkaneelle vuodelle on eri yksiköillä omat vuosisuunnitelmansa siitä mihin isketään, mitä painotetaan ja missä pannaan rahoiksi. Merkitsevä on, että eri puolilla näissä suunnitelmissa on yhä voimakkaammin otettu huomioon elinkeinoelämämme tarpeet ja niiden tyydyttäminen. Sinänsä on mielenkiintoista, että vasta viime vuosina on havahduttu huomaamaan, että elinkeinoelämän osuus niin posti- kuin telepalvelujenkin tarvitsijana on ylivoimaisesti omaa luokkaansa. Ja tarpeet — eli siis myös palvelujemme käyttö — näyttää vain kasvavan. Kuvaavaa on, että esim. postilähetystyksistä jopa 95 % on yritysten ja julkisen sektorin lähettämiä.

Kun tilanne on tämä, voidaan sanoa, että siellä missä on lähetykset ja muut viestinnän tarpeet, siellä liikkuu myös raha. Ja kun me olemme vannomassa tulosvastuun nimiin, on luontaista, että huomiomme on keskeisesti kiintynyt juuri elinkeinoelämään ja olemme valmiit uhraamaan sen tarpeiden hoitamiseen myös tuntuvasti huomiota. Kuka on silloin vaarassa jäädä jalkoihin? No tietenkin pieni ihminen omine pienine — mutta hänelle itselleen suurine — tarpeineen.

Huolehtikaamme siitä että uudistusinnossamme muistamme myös tuon pienen ihmisen ja hänen tarpeensa. Koostuvathan ne yrityksetkin ihmisistä. Älkäämme uudistusinnossamme unohtako inhimillisiä tekijöitä ja inhimillistä asennetta. Onhan tämä meidän yhteiskuntammeikin tarkoitettu meille ihmisille ja meistä itsestämme riippuu, millaiseksi me haluamme sen luoda elämistämme ja jokapäiväisiä askareitamme varten. Ja ihmisiähän palvelemaan me tätä laitostammeikin viime kädessä rakennamme.

Hihat heilumaan

Vuosi 1986 on edessämme. Se tulee olemaan työntäyteinen. Suunnitelmamme odottavat toteuttajiaan ja toteuttajat käyvät kuumina päästääkseen toimintatarmonsä täyteen riehaan. Valmiutemme ovat hyvät ja luottamus toimintaamme kohtaan on vahvassa myötätulessa. Kääritään siis vain hihat ylös ja annetaan soittaa täysin purjein.

Itse aion tulevan kevään aikana tutustua aikaisempaakin tehokkaammin laitoksemme tämänhetkiseen tilaan. Tarkoitukseni on katsastaa posti- ja telepiirimme strategisia valmiuksia ja tutustua ongelmiin itse paikan päällä, joten kevään aikana tulen tapaamaan teistä varsin monia. Älkää silloinkaan ujustelko antaa minulle toiminnastamme palautetta ja kertoa ahdistavista pullonkauloista. Jokaiselle esimiehelle palautteen saaminen on yhtä tärkeää, niin omalle lähimmällemme kuin minullekin. Vain epäkohdat tunnistamalla ja puuttumalla niihin ripeästi voimme tehokkaimmin poistaa uhkaavat ja toimintaa häiritsevät karikot.

Hyvät työtoverit! Toivon että alkaneesta vuodesta muodostuu antoisa ja työntäyteinen sekä uudistusystävällinen. Kiitos myös kuluneen vuoden uurastuksestanne. Olkoon vuosi 1986 entistäkin parempi ja menestyksekkäämpi niin meille jokaiselle kuin yhteiselle yrityksellemmekin. Hyvää uutta vuotta!

Helsingissä tammikuun 1. päivänä 1986.

Pääjohtaja

Pekka Tarjanne